

فروردین ۱۴۰۱ شماره چهارم

مرکز ملی فضای مجازی
پژوهشگاه فضای مجازی

گاهنامه پژوهشگاه فضای مجازی

اخبار جعلی در فضای مجازی

تهیه شده در
گروه مطالعات اخلاقی

گناهنامه پژوهشگاه فضای مجازی

اخبار جعله در فضای مجازی

(فروردین ۱۴۰۱)

شماره چهارم

سردبیر: محمد مهدی نصرهرندی

تحریریه گناهنامه: امیر عباس رکنی

فاطمه صالح‌نیا

تهیه شده در گروه مطالعات اخلاقی پژوهشگاه فضای مجازی

محتوای انتشار یافته در گناهنامه الزاماً بیانگر دیدگاه مرکز ملی فضای مجازی نیست

The image features a dark background with a digital glitch effect. The background is filled with a dense pattern of binary code (0s and 1s) and various alphanumeric characters in shades of blue, red, and white. The characters appear to be corrupted or distorted, creating a sense of digital noise. In the center, the words "FAKE NEWS" are written in a large, bold, white, sans-serif font. The text is slightly offset and has a subtle shadow, making it stand out against the busy, glitched background. The overall aesthetic is reminiscent of a corrupted digital file or a hacked system.

FAKE NEWS

فهرست

- ۴ * خیزش‌های قانونی به سمت ممنوعیت تبلیغات هدفمند
- ۶ * پلتفرم‌های استریم تبدیل به ابزاری برای اظهار نظره‌های غیر کارشناسی هنرمندان شده‌است
- ۸ * مقابله پلتفرم‌ها با ناشران اخبار جعلی - این بار نوبت به یک سناتور جمهوری خواه رسید
- ۱۰ * چالش‌های پیش‌روی پلتفرم‌ها در مبارزه با جنبش‌های اخبار جعلی مربوط به تغییرات اقلیمی
- ۱۱ * کیت‌های فیشینگ احراز هویت چندعاملی را هم دور می‌زنند
- ۱۲ * کلاهبرداری مصنوعی و هدف قراردادن خردسالان
- ۱۳ * هشدار اف‌بی‌آی به ورزشکاران المپیک زمستانی: هکرها در کمین ورزشکاران هستند
- ۱۴ * جمع‌سپاری چالش مبارزه با اخبار جعلی: دیگر حقیقت‌سنجی نیز پاسخگو نیست
- ۱۶ * معرفی اثر
- ۱۹ * معرفی مرکز حقیقت‌سنجی: آزمایشگاه تحقیقات قانونی فضای دیجیتال
- ۲۱ * اخبار جعلی ترند در پلتفرم‌ها
- ۲۱ * پلتفرم فیس‌بک
- ۲۲ * پلتفرم اینستاگرام
- ۲۲ * پلتفرم توییتر

خیزش های قانون

به سمت ممنوعیت تبلیغات هدفمند

در اوایل این ماه، پارلمان اتحادیه اروپا قوانین گسترده‌ای را با هدف محدود کردن ردیابی وب سایت‌ها و ممنوعیت تبلیغات هدفمند تصویب کرد. این نوع تبلیغات فقط به گروه‌های خاصی از مردم فرصت‌های اقتصادی ارائه می‌دهد. متخصصان می‌گویند ارائه تبلیغات به مردم بر اساس آنچه شرکت‌های بزرگ فناوری تصور می‌کنند مردم به آن علاقه دارند، افراد را در برابر کلاهبرداری و اطلاعات نادرست آسیب پذیر می‌کند. به‌عنوان مثال شرکت مشاوره کمبریج آنالیتیکا از داده‌های شخصی به دست آمده از پروفایل‌های فیس‌بوک افراد برای هدف قرار دادن برخی از آمریکایی‌ها با پیام‌های طرفداری از ترامپ و برخی بریتانیایی‌ها با تبلیغات طرفداری از برگزیت استفاده کرده است. در این بسته قانونی بزرگ اتحادیه اروپا که قانون خدمات دیجیتال (DSA) نام دارد و هدف آن تنظیم کردن شرکت‌های فناوری بزرگ است، در مورد میزان مبارزه با تبلیغات هدفمند صحبت شده است.

۱۹ ژانویه سال جاری، مجلس موضع نهایی خود را در مورد این لایحه تصویب کرد

که شامل ممنوعیت تبلیغات هدفمند برای خردسالان، ممنوعیت ردیابی مقوله‌های حساس مانند مذهب، وابستگی سیاسی، یا گرایش جنسی و الزامی کردن ارائه «گزینه‌های منصفانه و معقول دیگر» برای وب سایت‌ها است. پاتریک بریر، عضو آلمانی پارلمان اروپا، گفت: «مجلس از ممنوعیت تبلیغات نظارتی خودداری کرد، اما دادن حق انتخاب واقعی به مردم درباره تبلیغات هدفمند، یک گام بزرگ روبه‌جلو است و من فکر می‌کنم اکثریت قریب به اتفاق مردم از این گزینه استفاده خواهند کرد. احتکار اطلاعات شخصی افراد نه تنها از حریم خصوصی سوءاستفاده می‌کند، بلکه باعث گسترش اطلاعات نادرست، افراط‌گرایی، تقسیم نژادی و خشونت می‌شود.» در این میان، صنعت تبلیغات در مخالفت خود علنی بوده است. در بیانیه‌ای در مورد رأی اخیر، گرگ مروچکوفسکی، مدیر سیاست عمومی دفتر تبلیغات تعاملی اروپا، از سیاست‌گذاران خواست تا در این مورد تجدیدنظر کنند.

گوگل در حال توسعه یک سیستم تبلیغاتی هدفمند با حجم تهاجم کم است که موضوعات عمومی موردعلاقه را در مرورگر کاربر ذخیره می‌کند و درعین حال دسته بندی‌های حساسی مانند نژاد را حذف می‌کند. متا در حال آزمایش پروتکلی برای هدف قرار دادن کاربران بدون استفاده از کوکی‌های ردیابی است!

پلتفرم‌های استریم تبدیل به ابزاری برای

اظهار نظرهای غیرکارشناسی هنرمندان شده است

اخبار جعلی درباره بیماری کرونا در محبوب‌ترین پادکست اپلیکیشن اسپاتیفای باعث تشویش اذهان عمومی شد. پادکست Joe Rogan Experience بیشترین تعداد مشترکین را در اپلیکیشن Spotify دارد. در سال ۲۰۲۰، این پادکست به ارزش تقریبی ۱۰۰ میلیون دلار، به پادکست انحصاری Spotify تبدیل شد. علیرغم محبوبیت زیاد، این پادکست به دلیل ترویج تئوری‌های توطئه مورد برخی انتقادات قرار گرفته است. در ژانویه ۲۰۲۲، ۲۷۰ پزشک و محقق علوم پزشکی با ارسال نامه‌ای سرگشاده از Spotify خواستند تا اطلاعات نادرستی را که از طریق این پادکست ارائه می‌شود، در پلتفرم خود تعدیل کنند. این نامه به این دلیل نوشته شد که پزشکی به نام دکتر رابرت مالون - که مهمان یکی از قسمت‌های این پادکست بود - مطالبی را تحت عنوان تئوری‌های توطئه علیه واکسیناسیون کووید اظهار داشته بود. برخی هنرمندان مانند یانگ نیز در اعتراض به این محتوا از Spotify خواستند تا آهنگ‌هایشان از این پلتفرم برداشته شود. خلاصه این نامه بدین شرح است:

«در طول همه‌گیری کووید-۱۹، جو روگان بارها و بارها ادعاهای گمراه‌کننده و نادرست را در پادکست خود منتشر کرده است که باعث بی‌اعتمادی به علم پزشکی شده است. او واکسیناسیون را در جوانان و کودکان منع کرده است، به اشتباه ادعا می‌کند که واکسن‌های mRNA «زن‌درمانی» هستند، استفاده غیرقانونی از ایورمکتین را برای درمان کووید-۱۹ ترویج می‌کند و تئوری‌های توطئه غیرقابل اثباتی را منتشر می‌کند. در قسمت شماره ۱۷۵۷، روگان میزبان دکتر رابرت مالون بود که به دلیل انتشار اطلاعات نادرست در مورد COVID-۱۹ حساب تویترش تعلیق شد. دکتر مالون از این پادکست برای ترویج بیشتر ادعاهای بی‌اساس، از جمله دروغ‌هایی در مورد واکسن‌های کووید-۱۹ و یک نظریه بی‌اساس مبنی بر این که رهبران اجتماعی مردم را «هیپنوتیزم» کرده‌اند، استفاده کرد! دکتر مالون سیاست‌های همه‌گیری کرونا را با هولوکاست مقایسه کرده است. این اقدامات نه تنها قابل اعتراض و توهین‌آمیز است، بلکه از نظر پزشکی و فرهنگی نیز خطرناک است. میانگین سنی شنوندگان این پادکست ۲۴ سال است و طبق داده‌های ایالت واشنگتن، افراد ۱۲ تا ۳۴ ساله واکسینه نشده ۱۲ برابر بیشتر از افرادی که به‌طور کامل واکسینه شده‌اند در بیمارستان بستری می‌شوند. مصاحبه دکتر مالون به گوش ده‌ها میلیون شنونده آسیب‌پذیر در برابر اطلاعات غلط پزشکی رسیده است. ما با افزایش بی‌اعتمادی مردم به تحقیقات و تخصص پزشکی و مقاومت آن‌ها مواجه می‌شویم.»^۱

گفتنی است موضوع واکسن کرونا یکی از چالش‌برانگیزترین موضوعات دهه اخیر بوده و منتقدانی جدی داشته است که حتی در جامعه پزشکان نیز بعضاً رد پای این منتقدان دیده می‌شود.

مقابله پلتفرم‌ها با ناشران اخبار جعلی

این بار نوبت به یک سناتور جمهوری خواه رسید

سناتور توییت‌ر برای همیشه حساب شخصی مار جوری تیلور گرین، عضو مجلس نمایندگان ایالات متحده را به دلیل نقض مکرر خط‌مشی اطلاعات نادرست کووید-۱۹ به حالت تعلیق درآورده است. حساب رسمی دولتی او در توییت‌ر همچنان فعال است. نماینده گرین در ارسال مقالات و آمارهایی که ظاهراً مربوط به بیماری همه‌گیر هستند، پرکار بوده است، اما اغلب داده‌های او گمراه‌کننده یا کاملاً اشتباه هستند. این یکی از موضوعاتی است که توییت‌ر روی آن حساسیت بسیاری دارد، زیرا انتشار اطلاعات نادرست در مورد ویروس کرونا، کارایی واکسن‌ها و اطلاعاتی از این دست تأثیر جدی بر سلامت عمومی دارد. توییت‌ر در بیانیه‌ای گفت: «ما به‌صراحت گفته‌ایم که در صورت نقض مکرر این خط‌مشی، حساب‌ها را به‌طور دائم به حالت تعلیق درمی‌آوریم».

این ممنوعیت دائمی پس از چندین مرتبه قفل حساب و اخطار کوتاه به حساب صورت می‌گیرد که در طول سال ۲۰۲۱ رخ داده و گزارش شده است. گرین پس از آن

از نقض حق «آزادی بیان» خود شکایت کرد، او در آخرین شکایت خود گفت: «تویتر دشمن آمریکا است و نمی‌تواند حقیقت را اداره کند. من به آمریکا نشان خواهم داد که ما به آن‌ها نیاز نداریم و زمان شکست دادن دشمنانمان فرا رسیده است.»

تویتر مرتباً برای افرادی که قوانین تحریک خشونت، انتشار اطلاعات نادرست یا اطلاعات خصوصی یا انتشار اطلاعات غلط در مورد همه‌گیری کرونا را نقض کرده اند، محدودیت‌هایی اعمال می‌کند.

اندکی پس از آن، فیس‌بوک همچنین به دلیل اطلاعات نادرست، گرین را به حالت تعلیق موقت درآورد.

https://techcrunch.com/2022/01/02/twitter-bans-rep-marjorie-taylor-greenes-personal-account-over-covid-19-misinformation/?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAAHyXPJWDRLLnsoY3cZfvTdKoH6VZRA2Az8JIZbo7aQiDvNdBscgKa5bnJ_3QOtAQEGIX4gHbOdVjpIvd8KdhiL2nsM9mszETae-iQ66W9e5RN7a50KhVn84kuUA9sp9TVoI520gnN6UIVuBvdXs1jmYF0qgV8PfcLLPkQ4vH-NJp

چالش‌های پیش روی پلتفرم‌ها

درمبارزه با جنبش‌های اخبار جعلی مربوط به تغییرات اقلیمی

فیس‌بوک و یوتیوب تغییرات اقلیمی را کلاهبرداری توصیف می‌کنند. دانشمندان در سراسر جهان موافق هستند که برای کنترل بحران آب‌وهوا به اقدامات فوری نیاز است. بر اساس گزارش علمی مهمی که تابستان امسال منتشر شد، انسان‌ها قبلاً سیاره زمین را ۱٫۱ درجه سانتی‌گراد گرم کرده‌اند و انتظار می‌رود دما همچنان در حال افزایش باشد. جوامع در سرتاسر جهان تأثیر تغییرات آب و هوایی ناشی از گرمای هوا، از جمله خشک‌سالی‌های طولانی‌تر، طوفان‌های بیشتر و آتش‌سوزی‌های گسترده‌تر را احساس می‌کنند. علی‌رغم شواهد صریح، اطلاعات نادرست تغییرات آب‌وهوا هم چنان در فضای مجازی منتشر می‌شود. طبق گزارشی از مرکز مقابله با نفرت دیجیتال، برخی پست‌های گمراه‌کننده در فیس‌بوک، تغییرات آب و هوایی را به‌عنوان «اخبار هیجانی» یا «کلاه برداری» یا اصطلاحات مشابه توصیف می‌کنند. همچنین کمتر از ۱۰ درصد این پست‌ها به‌عنوان اطلاعات نادرست علامت‌گذاری و حذف می‌شوند. در این میان ویدئوهای یوتیوب که بحران آب‌وهوا را موضوعی سیاسی می‌نامند نیز میلیون‌ها بازدید داشته‌اند، یک مطالعه از شرکت هوش مصنوعی AdVerifai نشان داد که بیش از ۲۰۰ میلیون دلار هزینه شده است تا تغییرات آب و هوایی به‌عنوان افسانه معرفی شوند.^۱

<https://www.cnet.com/news/5-facts-that-debunk-climate-change-misinformation/>

کیت‌های فیشینگ

احراز هویت چندعاملی راهم دورم زنده

در سال ۲۰۲۱، حملات فیشینگ سرعت گرفت. تا پایان سه‌ماهه دوم، بیش از ۷۳ درصد از تلاش‌های پیشرفته تهدیدات سایبری شامل فیشینگ بود. هنگامی که مهاجمان سایبری اعتبار ورود به سیستم را دریافت می‌کنند، می‌توانند آسیب‌های زیادی را به سازمان‌ها وارد کنند. فیشینگ می‌تواند به شکل اختلالات شبکه، حملات باج‌افزار و سرقت مالکیت معنوی باشد که همگی می‌توانند منجر به کاهش بهره‌وری و سود شوند. برای جلوگیری از فیشینگ، بسیاری از سازمان‌ها و کارمندان احراز هویت چندعاملی را اتخاذ کرده‌اند. باین حال، مجرمان سایبری در حال دور زدن احراز هویت چندعاملی هستند.

کیت‌های فیشینگ حاوی ابزارهایی هستند که هکرها را قادر می‌سازد تا حملات سایبری را توسعه دهند که می‌تواند از سرقت کارت اعتباری گرفته تا مواردی که شماره‌های تأمین اجتماعی را سرقت می‌کنند، باشد. کیت‌های فیشینگ در سایت‌های معروف و قابل دسترسی زیرزمینی جرائم سایبری موجود است. انواع مختلفی از کیت‌های فیشینگ وجود دارد. این کیت‌ها از یک پروکسی معکوس شفاف برای ارائه یک وب‌سایت معتبر به قربانی احتمالی استفاده می‌کنند. قربانی فکر می‌کند که در حال ورود به یک پورتال آنلاین امن است؛ اما در واقع، هکرها کوکی‌ها اطلاعات را ذخیره می‌کنند و می‌توانند در زمان بعدی از آن سوءاستفاده کنند.^۱

<https://www.cybertalk.org/2022/02/04/how-phishing-kits-are-bypassing-multi-factor-authentication/>

کلاه برداری مصنوعی و هدف قراردادن خردسالان

کلاه برداری مصنوعی ۸۵ درصد از موارد کلاه برداری را تشکیل می‌دهد. زبان‌های مرتبط با آن سالانه ده‌ها میلیارد دلار است. جیم کانها، معاون اجرایی بانک فدرال رزرو بوستون می‌گوید در سال ۲۰۲۰، ثقلب مصنوعی تنها در بین مؤسسات مالی ۲۰ میلیارد دلار ضرر وارد کرد. اصطلاح «کلاه برداری مصنوعی» به ادغام اطلاعات هویت شخصی معتبر و اطلاعات ساختگی اشاره دارد. به‌عنوان مثال، یک کلاه بردار ممکن است شماره تأمین اجتماعی یک فرد حقیقی را سرقت کرده و بانام، تاریخ تولد و آدرس جعلی ترکیب کند تا هویت جدیدی بسازد. خردسالان بیش از بقیه افراد در معرض خطر هستند، زیرا می‌توان از شماره تأمین اجتماعی آن‌ها برای مدت طولانی بدون شناسایی استفاده کرد. در مقابل، بزرگسالان گه‌گاه از شماره‌های تأمین اجتماعی خود استفاده می‌کنند و احتمالاً متوجه کلاه برداری می‌شوند. علاوه بر این، اطلاعات شخصی متعلق به جوانان بیش از هر زمان دیگری در دسترس است. در سال ۲۰۲۱، سارقان اطلاعات بیش از ۱۲۰۰ مدرسه آمریکایی را سرقت و منتشر کردند که صدها هزار کودک را تحت تأثیر قرار می‌دهد. با وجود اینکه مدارس مسئولیت حفاظت از داده‌ها را بر عهده دارند، کارشناسان می‌گویند که استفاده عمومی کودکان از اینترنت نیز می‌تواند منجر به خطر انداختن اطلاعات شود. افراد نوجوان ممکن است قربانی فیشینگ شوند، به‌ویژه فیشینگ‌هایی که از طریق رسانه‌های اجتماعی یا برنامه‌های پیام‌رسان انجام می‌شوند.^۱

<https://www.cybertalk.org/2022/02/09/synthetic-fraud-a-fast-growing-fraud-type-targeting-children/>

هشداراف بی‌آی به ورزشکاران المپیک زمستانی

هکرها در کمین ورزشکاران هستند

اف بی آی به ورزشکاران هشدار می‌دهد که به دلیل نگرانی‌های امنیتی، گوشی‌های خود را به المپیک نبرند: بیش از ۴۵۰ میلیون حمله سایبری در بازی‌های المپیک و پارالمپیک ۲۰۲۰ توکیو انجام شده است. اف بی آی به ورزشکاران آمریکایی که ماه آینده به بازی‌های المپیک زمستانی در پکن می‌روند هشدار داد که یک تلفن اعتباری همراه خود داشته باشند. دلیل آن نیز افزایش خطر حملات سایبری به دلیل بزرگی این رویداد است. این آژانس در بیانیه‌ای اعلام کرد: «این فعالیت‌ها شامل حملات باج افزار، بدافزار، مهندسی اجتماعی، سرقت یا نشت داده‌ها، کمپین‌های فیشینگ و کمپین‌های نشر اطلاعات نادرست است».

<https://www.cnet.com/news/fbi-warns-athletes-not-to-take-their-phones-to-winter-olympics-due-to-security-fears/>

جمع‌سپاری چالش مبارزه با اخبار جعلی

دیگر حقیقت‌سنجی نیز پاسخگو نیست

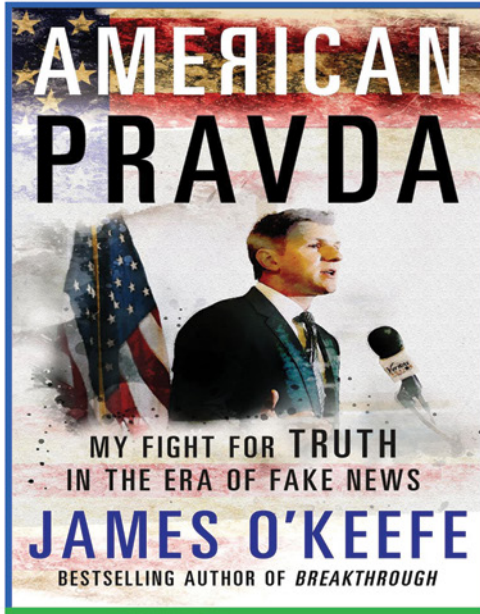
جدیدترین نظر محققان دانشگاه رجینا درباره اطلاعات نادرست این است که به دلیل وفور اطلاعات نادرست در رسانه‌های اجتماعی امکان حقیقت‌سنجی تقریباً غیر ممکن است. در حالی که جهان با سومین سال همه‌گیری کووید-۱۹ مواجه است، تهدیدی که اطلاعات نادرست پزشکی برای سلامت عمومی ایجاد می‌کند، واقعی است. شرکت‌هایی مانند توئیتر و فیس‌بوک در پاک‌سازی پلتفرم‌های خود بدون تکیه بر سانسور یا بررسی حقایق، سهم دارند. پست‌های مربوط به حقیقت‌سنجی کرونا کار نمی‌کند؛ اما یک راه بهتر وجود دارد. فیس‌بوک و توئیتر می‌توانند از جمع‌سپاری استفاده کنند تا داستان‌هایی را که به احتمال زیاد واقعی هستند، به جای آن‌هایی که به احتمال زیاد به اشتراک گذاشته می‌شوند، ارتقا دهند. در این میان بررسی واقعیت راه‌حل خوبی برای مفاهیم پیچیده علمی نیست. به این دلیل که علم مجموعه‌ای از حقایق تغییرناپذیر نیست، بلکه یک سیستم تحقیق است که نظریه‌های موقتی را بر اساس داده‌های ناقص می‌سازد. یکی دیگر از محدودیت‌های راستی‌آزمایی این است که محتوای مشکوک زیادی در

فیس‌بوک و توییتر وجود دارد که بررسی کنندگان حقایق انسانی فقط می‌توانند به مقدار ناچیزی از آن رسیدگی کنند. افراد ممکن است به اشتباه تصور کنند که آن پست‌هایی که همچنان باقی‌مانده است و حذف نشده، بررسی شده و قابل اعتماد است. گوردون پنی کوک از دانشگاه رجینا در کانادا می‌گوید: رسانه جستجوگر حقیقت نیست، بلکه برای سرگرمی است. رسانه‌های اجتماعی فقط حواس کاربران را پرت می‌کند و فراموش می‌کنند قبل از اینکه تصمیم بگیرند پستی را به اشتراک بگذارند، به درست بودن یا نبودن آن فکر کنند. از این حیث، این محققان بررسی حقایق این پست‌ها را به کاربران سپرده و پیشنهاد کرده‌اند که حقیقت‌سنجی پست‌ها به خرد جمعی افراد سپرده شود. این امر به مرور دقت کاربران را افزایش داده و اطلاعات نادرست را کاهش می‌دهد.^۱

[bloomberg.com/opinion/articles/2022-02-08/social-media-is-wired-to-spread-misinformation-on-covid-19-and-everything-else](https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2022-02-08/social-media-is-wired-to-spread-misinformation-on-covid-19-and-everything-else)

عنوان کتاب: پروادا آمریکایی: مبارزه من برای حقیقت در عصر اخبار جعلی^۱

نویسنده: جیمز اوکیف^۲

سال انتشار: ۲۰۱۷

ناشر: انتشارات سنت مارتین، نیویورک، آمریکا^۳

پراودا تریبون مشهور اتحاد جماهیر شوروی برای انتشار سازمان یافته اخبار جعلی بود. این روزنامه مشهور در عصر وحشت حکومت استالین ابزاری مؤثر برای توجیه جنایات حزب کمونیست و برچسب زنی به مخالفان عملکرد جوزف استالین

1. American Pravda: My Fight for Truth in the Era of Fake News

2. James O'Keefe

3. St. Martin's Press

دیکتاتور مخوف قرن بیستم بود. با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، پروادا تبدیل به یک واژه یادآور تاریخی شد که سمبل اخبار جعلی و پروپاگاندا حکومتی بیش از هفت دهه حکومت بلشویک‌ها بر نیمی از کره زمین است. حال جیمز اوکیف فعال مدنی آمریکایی اقدام به نوشتن کتابی قابل توجه کرده عملکرد رسانه‌های آمریکایی را با روزنامه پروادا شوروی مقایسه می‌کند. او به کنایه، ساختار رسانه‌ای آمریکا را یک کپی نقص از پروادا می‌داند. اوکیف شخصی نام‌آشنا برای فعالان مبارزه با اخبار جعلی در آمریکا است. او برای مبارزه جریان اخبار جعلی سازمان‌یافته در ایالات متحده آمریکا تلاش‌های متعددی کرده و در همین راستا به‌منظور تنویر افکار جامعه آمریکایی کتاب‌های مهمی به قلم تحریر درآورده است.

اثر که با آن مواجه هستیم، شرحی از فعالیت‌های جیمز اوکیف در مسیر مبارزه با اخبار جعلی و مجموعه‌ای ارزشمند از توضیحات کاربردی در این خصوص است. نویسنده بر این باور است که تنها تفاوت واقعی میان رسانه‌های آمریکایی و روزنامه پروادا در آن است که مردم اتحاد جماهیر شوروی می‌دانستند که به آن‌ها دروغ گفته می‌شود، در حالی مردم آمریکا این واقعیت تلخ را نمی‌دانند. اوکیف در این کتاب توضیح می‌دهد که چگونه یک مرکز حقیقت‌سنجی مستقل تأسیس کرده و با به‌کارگیری روزنامه‌نگاران تحقیقی، به مناطق ممنوعه‌ای در آمریکا ورود کرده است که روزنامه‌نگاران دیگر حتی جرئت فکر کردن به آن را ندارند.

در پروادا آمریکایی، نویسنده با قلمی صریح و بی‌باک خواننده را با خبرنگاران تحقیقی همراه کرده و او را به پشت پرده کمپین‌های سیاسی برده، نقاب از صورت مقامات سیاسی برداشته و تقلب‌های انتخاباتی و از همه مهم‌تر دروغ‌های مقامات

سیاسی آمریکا را افشا می‌کند. مزیت کتاب در آن است که به مساوات روایت یک داستان ماجراجویانه، اطلاعات علمی کاربردی به خواننده می‌دهد و در قامت یک راهنمای شناخت رسانه‌های مدرن ظاهر می‌شود. او کیف درائثای روایت تجربیات خود و همکارانش، به‌خوبی بیان می‌کند که روزنامه‌نگاران آمریکایی علاقه‌مند هستند تا سیاست‌مداران و قدرتمندان واشنگتن را در حاشیه‌ای امن نگاه داشته و به مردم اخبار جعلی تحویل بدهند.

این کتاب نه‌تنها قرائت رسانه‌های شرکتی برجسته آمریکا از جریان خبری این کشور را به چالش می‌کشد، بلکه پیامدهای گفتن حقیقت را در جهانی که گوشه برای شنیدن و اشتیاقی برای فهمیدن ندارند را با مستندسازی تشریح می‌کند. شرح حال مسیر مبارزات او کیف نیز به کشش روایت گونه کتاب افزوده است. نویسنده به خوبی بیان می‌کند که آن‌هایی که حقیقت را دشمن اصلی خود می‌دانند، با بهره‌مندی از قدرت دستگاه قضایی آمریکا سعی در ساکت کردن او دارند و غرامت بیان حقیقت برای او کیف به این ختم نمی‌شود. او در طول این سال‌ها با موج کمپین‌های بدنام‌سازی، پیگردهای متعدد سیاسی و قضایی و اتهامات دروغین مواجه بوده است. او که تعارض شعار آزادی بیان آمریکایی با جریان اصلی حاکم بر رسانه‌ها را به‌خوبی درک کرده است، تلاش‌های دشمنان حقیقت را به‌عنوان گواهی بر موفقیت خود و همکارانش معرفی می‌کند. پروادای آمریکایی تلاش می‌کند تا خواننده را به تجدیدنظر جدی در مواجهه با رسانه‌های آمریکایی وادارد و برای این منظور مستندات متعددی پیش روی او می‌گذارد.

معرفی مرکز حقیقت سنجی

آزمایشگاه تحقیقات فضای دیجیتال^۱

اندیشکده شورای آتلانتیک^۲ (تأسیس ۱۹۶۱) اندیشکده آمریکایی واقع در واشینگتن، دی. سی. است که به شکل تخصصی در حوزه روابط بین الملل مشغول به فعالیت است و تحلیل‌های کارشناسان و گزارش‌های علمی آن دارای سطح بالای اعتبار بین‌المللی است. با توجه به افزایش میزان انتشار سازمان‌یافته اخبار جعلی در فضای سایبر و مخاطرات قابل توجه و پتانسیل تنش‌زایی قوی این اخبار ساختگی، شورای آتلانتیک تصمیم به تأسیس یک مجموعه تخصصی حقیقت سنجی اخبار جعلی گرفت. این مجموعه که آزمایشگاه تحقیقات قانونی فضای دیجیتال نام دارد، در سال ۲۰۱۶ شروع به کار کرد و کار ویژه آن عبارت است از شناسایی، افشاء و تشریح اخبار جعلی با شیوه راستی آزمایی با استفاده از منابع باز. این مجموعه در توضیح رسالت‌های ذاتی خود اعلام می‌دارد که ترویج حقیقت به‌عنوان پایه و اساس حکمرانی برای مردم و همچنین محافظت از هنجارها و نهادهای دموکراتیک در برابر جریاناتی که به دنبال تضعیف آن در فضای دیجیتال هستند، مهم‌ترین وظایف آزمایشگاه تحقیقات قانونی فضای دیجیتال است. این مجموعه بر این باور است که در طول دوران کوتاه فعالیت خود، با بررسی تخصصی اخبار جعلی و افشای آن‌ها و مستندسازی نقض حقوق بشر توانسته منجر به ایجاد انعطاف‌پذیری دیجیتال شود.

آزمایشگاه تحقیقات قانونی فضای دیجیتال دارای دستور کارهای مشخص و حوزه فعالیت تخصصی است. برخلاف بسیاری از مؤسسات حقیقت سنج که طیف وسیعی از اخبار جعلی را مورد بررسی و راستی آزمایی قرار می‌دهند، این مجموعه بیشتر بر

1. Digital Forensic Research Lab (DFRLab)
2. Atlantic Council

کمپین‌های اخبار جعلی در مقیاس جهانی، تحولات مخفی نظامی و تلاش‌های خرابکارانه علیه دموکراسی متمرکز است و در کنار آن، به مخاطبین خود مهارت‌های پیشرفته شناسایی و کشف تحرکاتی که به قصد آلوده سازی فضای مجازی انجامی می‌گیرد را آموزش می‌دهد.

آزمایشگاه تحقیقات قانونی فضای دیجیتال در طول دوران فعالیت خود توانسته سطح بالایی از اعتبار را میان شخصیت‌های برجسته سیاسی آمریکا و اروپا کسب کند و به همین دلیل مأموریت‌های ویژه‌ای به آن محول شده است. کارشناسان خبره این مرکز حقیقت‌سنجی که به شرلوک‌های دیجیتال معروف هستند، صرفاً در فرایند حقیقت‌سنجی خود به استفاده از منابع باز، رسانه‌های اجتماعی و تحقیقات قانونی در بستر فضای دیجیتال اکتفا می‌کنند و در تهیه گزارش‌ها به‌هیچ‌عنوان از منابع خبری نامتعارف بهره‌برداری نمی‌کنند. همین امر باعث شده است تا این مجموعه در طول دوران اشغال خاک سوریه توسط تروریست‌های داعش و همچنین دوران نقض آتش بس در اوکراین موظف به حقیقت‌سنجی اخبار جعلی منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی و خبرگزاری‌های سراسر جهان در خصوص این دو منطقه گردد.

برنامه‌های آموزشی حقیقت‌سنجی تخصصی این مجموعه نیز از دیگر نقاط قابل توجه فعالیت آن است. این دوره‌های آموزشی برای طیف وسیعی از مخاطبان از جمله خبرنگاران، فعالان مدنی، محققان و دانشجویان شخصی‌سازی شده است و هر کدام از دوره متناسب با اکوسیستم خبری و فضای حاکم بر محیط رسانه‌ای مخاطب تنظیم می‌شود. بنا بر گزارش‌های منتشرشده از سوی شورای آتلانتیک، این مجموعه تنها در سال ۲۰۱۹ بیش از ۱۰۰۰ نفر از متقاضیان دوره‌ها را در کشورهای مختلف جهان آموزش داده است.

اخبار جعلی ترند در پلتفرم‌ها

در این بخش از خبرنامه، مروری خواهیم داشت بر پربازدیدترین و مناقشه‌برانگیزترین اخبار جعلی به تفکیک در شبکه‌های اجتماعی محبوب جهان. نکته شایان ذکر در خصوص این تفکیک آن است که اکوسیستم و فضای تعاملی هر یک از پلتفرم‌ها با همدیگر متفاوت است. به این شکل که پلتفرم توئیتر بیشتر دارای رگه‌های سیاسی- اجتماعی بوده و پلتفرم اینستاگرام جنبه عامیانه قوی‌تری دارد، همچنین پلتفرم فیس بوک به دلیل محبوبیت بیشتری که در کشورهای غربی و خصوصاً ایالات متحده آمریکا دارد طبیعتاً تمرکز بیشتری بر اخبار و حوادث این مناطق دارد. در نهایت باید توجه کرد که رویدادهای مهم جهانی همچون همه‌گیری ویروس کرونا به دلیل آن که تمامی مردم جهان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، تبدیل به نقطه مشترک بحث و خبر در تمامی شبکه‌های اجتماعی شده و اخبار جعلی پیرامون آن در هر پلتفرمی پربازدید می‌شود.

پلتفرم فیس‌بوک

وجود ویروس HIV در واکسن‌های کرونا
مرگ ملکه انگلستان در اثر ابتلا به ویروس کرونا
شیوه سرکوب معترضان کانادایی توسط دولت این کشور
دستگیری دونالد ترامپ رئیس‌جمهور سابق آمریکا
اعلام حکومت‌نظامی در کانادا توسط جاستین ترو
واکسینه شدن افراد حتی با تست PCR کرونا

پلتفرم اینستاگرام

بیابانه جعلی سازمان غذا و دارو آمریکا مبنی بر کشنده بودن

واکسن‌های کرونا

دستگیری کودکان آمریکایی به دلیل نداشتن کارت واکسن

ثبت رکورد کاروان کامیون داران معترض کانادایی در کتاب گینس

فروش چندین تن گوشت موش به مردم در فروشگاه‌های زنجیره‌ای

آمریکا

استخدام ۲۴ کارشناس الیهات توسط ناسا برای ارتباط با

موجودات بیگانه

افزایش احتمال ابتلای افراد واکسینه شده به ویروس کرونا نسبت

به افراد واکسن نزده

پلتفرم توئیتر

جنگ اوکراین و روسیه

ادعای نسل کشی اقوام روس توسط ارتش اوکراین

روایت یک‌طرفه پوتین از تاریخ اوکراین

اثبات اثرگذاری داروی آیورمکتین بر ویروس کرونا توسط

محققان ژاپنی

نسبت ادعای کشنده بودن واکسن‌های کرونا به مدیر کل سازمان

بهداشت جهانی

اعتراف بیل گیتس به عدم اثرگذاری واکسن‌های فایزر و مدرنا

مرکز ملی فضای مجازی
پژوهشگاه فضای مجازی

csri.majazi.ir

تهران، میدان آرژانتین، خیابان
بیهقی، نبش خیابان شانزدهم

غربی، پلاک ۲۰

csri.majazi.ir